

GEMEENTE
DOESBURG

Paragrafen

Paragraaf A - Lokale heffingen

Paragraaf A | Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen maken een belangrijk deel uit van de inkomsten van de gemeente. De lokale heffingen zijn te onderscheiden in drie typen belastingen. De algemene belastingen, de bestemmingsheffingen en retributies. Na de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn dit de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente. De opbrengsten van de algemene belastingen komen ten goede aan de algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten van deze belastingen niet gelabeld zijn maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet. De onroerende zaakbelastingen (verder OZB), hondenbelasting en de parkeerbelasting behoren tot deze categorie. Bestemmingsheffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Onder deze categorie vallen de afvalstoffen- en de rioolheffing. Retributies worden geheven als de gemeente een specifieke dienst verleent. De leges vormen de belangrijkste retributies in de gemeente Doesburg. Voor bestemmingsheffingen en retributies geldt dat er geen winst gemaakt mag worden. De opbrengst mag daarom niet hoger zijn dan de kosten die gemaakt moeten worden om de dienst te verlenen.

Deze paragraaf geeft een toelichting op de lokale heffingen en geeft inzicht in de baten en lasten van de lokale heffingen. Hiermee ontstaat inzicht in de lokale belastingdruk wat van belang is voor de integrale afweging tussen enerzijds beleid en anderzijds inkomsten.

Algemeen

We kennen een gesloten belastingstelsel. Dit betekent dat een gemeente een belasting alleen kan heffen als de wet daar nadrukkelijk de bevoegdheid toe geeft. Het beleid betreffende de gemeentelijke belastingen is o.a. opgenomen in de volgende documenten:

- Landelijke wet- en regelgeving;
- Diverse belastingverordeningen;
- Watertakenplan Olburgen (WTPO 2023-2027).

Onroerende zaakbelastingen

Onder de naam 'onroerende zaakbelastingen' wordt een gebruikers- en eigenarenbelasting geheven.

Voor woningen wordt alleen een eigenarenbelasting geheven. Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) wordt ieder jaar van elk object de waarde vastgesteld. De waarde vormt de grondslag voor de berekening van de OZB aanslagen. Ontwikkelingen in de waarde als gevolg van de jaarlijkse herwaardering worden gecompenseerd via het tarief.

De tarieven OZB voor 2024 zijn voorlopig vastgesteld rekening houdend met de marktontwikkeling zoals die op dit moment van schrijven bekend is in Doesburg.

De definitieve OZB tarieven worden bepaald op basis van de daadwerkelijke waardeontwikkeling in Doesburg. Deze definitieve waardeontwikkeling is later dit jaar bekend. Dan kunnen de definitieve tarieven OZB berekend worden. Deze tarieven worden vastgesteld in de raadsvergadering van december 2023.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven om de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval te dekken. Deze heffing mag maximaal kostendekkend zijn. In Doesburg is de afvalstoffenheffing gebaseerd op Diftar (gedifferentieerde tarieven). Huishoudens betalen een vast deel en een variabel deel. Het vaste deel is voor alle huishoudens gelijk en moet de vaste kosten

dekken. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten voor (ondergrondse) containers, het recycleplein en inzamelen en verwerkingskosten. Het variabele deel bestaat uit het aantal keren dat de groene container aan de weg wordt gezet of de afvalzak in de ondergrondse restafvalcontainer wordt gedeponerd.

Vanaf 1 januari 2019 wordt het restafval in een ondergrondse container aangeboden. Dit wordt ook wel 'gespiegeld inzamelen' genoemd. Standaard zijn de ondergrondse restafvalcontainers uitgevoerd met een trommel voor 60 liter afvalzakken. Op 16 locaties verspreid door de stad zijn deze containers uitgevoerd met een trommel voor zowel 60 liter als 30 liter afvalzakken. De oude grijze minicontainer voor restafval kan gebruikt worden om het oud papier (gratis) aan te bieden. Alleen huishoudens in het buitengebied houden de grijze mini-container voor het aanbieden van restafval omdat in het buitengebied geen ondergrondse restafvalcontainers zijn geplaatst. De tarieven voor de grijze minicontainers voor restafval blijven daarom in de belastingverordening staan.

Huishoudens in de binnenstad of van hoogbouw kunnen ook een groene minicontainer krijgen voor het GFT (Groente-, Fruit- en Tuinafval). Voorwaarde is dat deze container op eigen terrein wordt geplaatst. Voor GFT kunnen huishoudens uit 2 containerformaten kiezen: 140 liter of 240 liter.

Huishoudens kunnen daarnaast ook gebruik maken van een oranje minicontainer voor PDM (Plastic-, Metaal- en Drankenverpakkingen). Ook deze minicontainer moet op eigen terrein worden geplaatst. Het aanbieden van deze container is gratis.

Op het recycleplein aan de Parallelweg Den Helder kan grof huishoudelijk afval tegen betaling worden aangeboden, zoals kapot en/of versleten meubilair, bouw- en sloopafval, gips en hout. Maar liefst 18 afvalstromen kunnen er gratis worden gebracht, zoals snoeiafval tot 500kg, bakolie en frituurvet, harde kunststoffen en piepschuim.

Rioolheffing

De gemeente kan naast de zorg voor het riool ook voorzieningen bekostigen die het mogelijk maken in te spelen op de zorg voor het hemel- en grondwater binnen de gemeente. Op 25 mei 2023 is het Watertakenplan Olburgen 2023–2027 door de gemeenteraad vastgesteld. In het watertakenplan is bepaald dat wordt gespaard voor investeringen door jaarlijkse toevoeging aan de voorziening vervangingsinvestering en dat overschotten en tekorten worden verrekend met de voorziening egalisatie. Uitgangspunt voor de bepaling van het tarief voor de rioolheffing is 100% kostendekking op grond van het vastgestelde watertakenplan. Vanaf 2025 zou volgens de actuele kostendekkingsberekeningen uit het watertakenplan een tariefstijging nodig zijn van circa 4% per jaar, plus prijscorrectie.

Leges

De leges zijn belastingen die de gemeente kan heffen voor het verstrekken van diensten. Er mag geen winst worden gemaakt. Kruissubsidiëring in de legesverordening is wel toegestaan. Onder kruissubsidiëring wordt verstaan: het hoger vaststellen van tarieven van leges voor sommige diensten om daarmee de tarieven voor andere diensten laag te kunnen houden. De tarieven worden conform de uitgangspunten Kadernota 2024 met 4,55% verhoogd.

Overzicht lokale heffingen en geraamde inkomsten

De lokale heffingen bestaan uit belastingen en rechten. De belastingen dienen ter dekking van de algemene uitgaven van de gemeente en zijn in principe vrij besteedbaar. De rechten dienen ter dekking van de kosten die de gemeente maakt voor individuele dienstverlening aan de burger en zijn dus niet vrij besteedbaar.

Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Leges (excl. leges omgevingsvergunning)	203.273	231.604	216.036
Parkeerheffingen	492.339	485.010	539.683
Lig-, haven- en kadegelden	54.254	101.458	101.458
Marktgeld	3.794	6.557	4.557
Afvalstoffenheffing	1.502.072	1.623.704	1.527.644
Rioolheffing	1.129.987	1.301.883	1.315.209
Lijkbezorgingsrechten	71.601	67.247	74.247
Leges omgevingsvergunning	147.551	354.232	354.232
Onroerendezaakbelastingen	2.249.646	2.298.591	2.403.176
Hondenbelasting	51.558	57.348	57.348
Precariobelasting	26.442	24.862	24.862
Toeristenbelasting	321.798	408.006	408.006
Roerende-zaakbelastingen	3.202	1.928	2.016
Reclamebelasting	53.239	53.739	53.739
TOTAAL	6.310.756	7.016.169	7.082.213

Lasten- en batenoverzicht van de kostendekkende tarieven

Hieronder wordt inzichtelijk gemaakt wat de opbrengsten en lasten zijn geweest voor de belastingen die maximaal kostendekkend mogen zijn. Maximaal kostendekkend wordt getoetst op het niveau van de verordening.

Leges / Titel	Onderwerp	Taakveld	Toe te rekenen lasten	Toe te rekenen baten	Dekking in %
Titel 1	Algemene dienstverlening				
	Basisregistratie personen (BRP)	0.2 Burgerzaken	193.242	5.043	3%
	Naturalisatie en optie	0.2 Burgerzaken	18.436	9.656	52%
	Rijbewijzen	0.2 Burgerzaken	84.554	52.203	62%
	Reisdocumenten	0.2 Burgerzaken	82.839	37.201	45%
	Burgerlijke stand	0.2 Burgerzaken	73.806	22.315	30%
	Overige burgerzaken	0.2 Burgerzaken	228.425	2.907	1%
	Verklaring Omtrent Gedrag (COVOG)	0.2 Burgerzaken	3.759	3.594	96%
	Gehandicaptenkaart en parkeren	0.2 Burgerzaken	11.779	6.804	58%
	Totaal titel 1		696.841	139.723	20%
Titel 2	Leefomgeving en omgevingsvergunning				
	Bestemmingsplannen	8.1 Ruimte en leefomgeving	350.540	353.444	101%
	Omgevingsvergunning	8.3 Wonen en Bouwen	126.002	847	1%
	Totaal titel 2		476.541	354.291	
Titel 3	Dienstverlening (vallend onder de Europese dienstenrichtlijn)				
	Algemene plaatselijke verordening	1.2 Openbare orde en veiligheid	182.162	10.057	6%
	Uitvoering bijzondere wetten	1.2 Openbare orde en veiligheid	21.104	11.117	53%
	Totaal titel 3:		203.266	21.174	10%
Totaal (titels 1,2 en 3)			1.376.648	515.188	37%

Rioolheffing	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
	7.2 Riolering	795.891		
	0.4 Overhead incl btw en rente	414.346		
	2.1 Straatreiniging	33.633		
	6.3 Kwijtschelding	67.500		
	0.10 st. vrz vervangingsinvest.	175.968		
	7.2 Opbrengst heffingen		1.315.209	
	0.10 onttrekking egalisatievrz.		171.646	
Totaal		1.487.338	1.486.855	100%

Afvalstoffenheffing	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
	7.3 Afval	1.386.468		
	0.4 Overhead incl btw en rente	321.759		
	2.1 Straatreiniging	93.219		
	6.3 Kwijtschelding	77.500		
	7.3 Opbrengst belastingen		1.627.644	
	7.3 Overige opbrengsten		251.302	
	Totaal	1.878.946	1.878.946	100%

Parkeertoezicht	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
	1.2 Openbare orde en veiligheid	58.954		
	0.4 Overhead	28.062		
	Opbrengsten belastingen		53.365	
	Overige opbrengsten		-	
	Totaal	87.016	53.365	61%

Lijkbezorgingsrechten	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
	7.5 Begraafplaatsen	90.752		
	0.4 Overhead	42.524		
	Opbrengsten belastingen		74.247	
	Overige opbrengsten		-	
	Totaal	133.276	74.247	56%

Marktgeld	Taakveld	Lasten	Baten	Dekking in %
	3.1 Economische ontwikkeling	13.202		
	0.4 Overhead	11.000		
	Opbrengst marktgelden		4.557	
	Totaal	24.202	4.557	19%

De lokale lastendruk vergeleken

Op de website van de provincie Gelderland zijn de gegevens te vinden van de belastingdruk per inwoner per Gelderse gemeente. Om een indruk te geven van de lokale belastingdruk van de gemeente Doesburg in regionaal verband wordt het onderstaande overzicht opgenomen:

Belastingdruk per inwoner

Gemeente	2022	2023
Rheden	419	448
Westervoort	436	452
Montferland	429	454
Doesburg	447	473
Zevenaar	477	489
Duiven	465	469
Doetinchem	479	492
Bronckhorst	452	461
Gemiddelde Gelderland	472	494

Kwijtscheldingsbeleid

In de gemeente Doesburg is het kwijtscheldingsbeleid van toepassing op de afvalstoffenheffing, het onderhoudsrecht graven en de rioolheffing. Het kwijtscheldingsbeleid wordt uitgevoerd op basis van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Deze regeling bevat een drietal toetsen die het mogelijk maken de financiële situatie van de belastingschuldige te beoordelen: de inkomenstoets, de vermogenstoets en de schuldentoets. Gemeenten hebben de beleidsvrijheid om tussen drie verschillende kwijtscheldingsnormen te kiezen: de 90%-, de 95%- of de 100%-norm.

In december 2022 is de 'verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen gemeente Doesburg' vastgesteld. In afwijking van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 wordt het percentage voor de berekening van de kosten van bestaan vastgesteld op 100 procent. Dit betekent dat, uitzonderingen daargelaten, de meeste mensen die een uitkering op bijstandsniveau hebben in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Paragraaf B | Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen. Daarbij worden de risico's meegenomen die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen is - tenzij anders vermeld in deze paragraaf - gebaseerd op de primaire begroting 2024. Het weerstandsvermogen is toereikend wanneer er voldoende mogelijkheden zijn om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Hiervan is dus sprake als het saldo tussen de weerstandscapaciteit en de risico's positief is.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten - die onverwachts en substantieel zijn - te kunnen afdekken. De weerstandscapaciteit van de gemeente Doesburg is:

Onderdeel	Bedrag
onbenutte belastingcapaciteit	824.000
Algemene reserve	3.658.933
Onvoorzien	15.000
Totale weerstandscapaciteit	3.673.933

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die nog mogelijk is voor een tariefsverhoging OZB alvorens men toe kan treden als artikel 12 gemeente. De onbenutte belastingcapaciteit OZB voor de gemeente Doesburg is op basis van gegevens van de provincie Gelderland voor 2023 afgerond € 824.000. Dit bedrag hanteren we ook voor 2024. Riool- en afvalstoffenheffing worden niet meegenomen. Deze heffingen mogen maximaal kostendekkend zijn en de heffingen mogen ook alleen besteed worden aan riolering en afval inzameling en verwerking.

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt op basis van de begroting per 31-12-2024 € 3.673.933. Daarbij is rekening gehouden met het begrotingsresultaat 2023 en 2024,

Stille reserves

Onder een stille reserve wordt verstaan het positieve verschil tussen de actuele waarde en de boekwaarde van vaste activa. Een stille reserve telt mee voor de weerstandscapaciteit als: de werkelijke waarde te bepalen is, de activa snel liquide is te maken en het functioneren van de gemeente niet wordt aangetast. In feite gaat het dan om activa die zijn functie verloren heeft en waarvan het voornemen bestaat tot verkoop. Als dit van toepassing is wordt deze activa opgenomen onder de voorraad handelsgoederen op de balans. Daarnaast zijn er ook nog deelnemingen, bv. in de BNG of Alliander. Hoewel de werkelijke waarde van de aandelen hoger is dan de boekwaarde tellen ook deze stille reserves niet mee voor de weerstandscapaciteit. Tegenover een eventuele verkoop zou het verlies aan dividendinkomsten staan die als structurele bate in de begroting zijn verwerkt.

Onvoorzien

Voor de post onvoorzien is een bedrag van €15.000 opgenomen in de begroting.

Inventarisatie van de risico's

Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een nadelig financieel gevolg. De risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen (bijvoorbeeld via verzekeringen of via gevormde voorzieningen). Doen deze risico's zich voor dan moeten de nadelige financiële effecten hiervan ondervangen worden via het weerstandsvermogen.

Risico wordt vaak als volgt gedefinieerd: $Risico = Kans \times Gevolg$

Een risico is groter wanneer de kans van optreden en de gevolgen van optreden groter zijn. Een groot gevolg gecombineerd met een minimale kans wordt in het algemeen als niet belangrijk beschouwd,

net als een grote kans met een minimaal gevolg. Afhankelijk van de kans en het gevolg kan een risico op 4 manieren worden aangepakt:

- Voorkomen: één of beide van de factoren kans en gevolg wegnemen;
- Verminderen: één of beide van de factoren kans en gevolg afzwakken;
- Uitbesteden: risico's onderbrengen bij verzekeraars;
- Accepteren: alleen bij zeer kleine kans en/ of zeer kleine gevolgen.

Risico's en beheersing

Hieronder worden de 5 grootste risico's benoemd. Bij de risico's wordt tevens aangegeven op welke wijze we de risico's proberen te beheersen.

Cybercrime

De kans is reëel dat ook de gemeente Doesburg in de komende jaren een keer het slachtoffer wordt van een cybercriminaliteit. In het ergste scenario wordt er dan binnengedrongen in onze ICT omgeving, wordt er mogelijk kwaadaardige software geïnstalleerd; mogelijk bestanden onbruikbaar gemaakt of data buitgemaakt, die ongewenst openbaar gemaakt kan worden. In zo'n situatie worden we geconfronteerd met hoge kosten. Kosten i.v.m. analyseren van de omvang van de schade die ontstaan is; herstellen van de systemen en de mogelijk versleutelde gegevens. Ook krijgen we in zo'n situatie te maken met uitvoerende processen die stil komen te liggen en mogelijke gevolgschade hiervan. Ook zal er mogelijk sprake zijn van imagoschade en schade door identiteitsfraude.

Om deze risico's te beheersen zijn er o.a. de volgende maatregelen genomen:

1. We maken gebruik van de diensten en expertise van ICT samen (uitvoering door de gemeente Doetinchem)
2. We beveiligen de toegang tot onze digitale werkomgeving m.b.v. 2FA
3. We investeren in bewustwording bij personeel en staf op gebied van Informatieveiligheid

Fluctuaties gemeentefonds

De algemene uitkering van het gemeentefonds maakt zo'n 60% deel uit van de gemeentelijke inkomstenbronnen. Dit betekent dat de financiële positie van de gemeente in sterke mate afhankelijk is van de ontwikkelingen binnen het gemeentefonds en dat nadelige gemeentefondsontwikkelingen derhalve de financiële positie van de gemeente behoorlijk onder druk kunnen zetten. De algemene uitkering uit het gemeentefonds heeft een omvang van bijna 28 miljoen euro in 2024. Het risico is ingeschat op 1% omdat het accres alleen nog wijzigt met loon- en prijsmutaties. Vanaf 2026 daalt de omvang van het gemeentefonds. Over de ontwikkeling van het gemeentefonds na 2026 is nog geen duidelijkheid. Op basis van de huidige gegevens is de uitkering voor Doesburg in 2026 ruim 2 miljoen lager.

Open einde regelingen sociaal domein

Het sociaal domein bevat een aantal open einde regelingen. Dit betreft dan met name de Participatiewet, de Jeugdzorg en de Wmo. De laatste jaren zijn de budgetten voor de Jeugdzorg en WMO niet toereikend gebleken. Het risico is ingeschat op € 750.000 met een kans van 50%.

Beheersing: de invloedssfeer is beperkt door autonome ontwikkelingen, bv. aantal en zwaarte van de in te zetten zorg. In 2023 maken we gebruik van een praktijk ondersteuner van de huisarts (POH).

Hierdoor verwachten we de doorverwijzing naar specialistische zorg te beperken. Verder sluiten wij aan bij de ontwikkelingen in de regio (hervormingsagenda). De hervormingsagenda richt zich op betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is en een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

Verbonden partijen

Onze gemeente neemt deel aan diverse verbonden partijen. Een overzicht hiervan is terug te vinden in de paragraaf "Verbonden partijen". Door onverwachte tegenvallers in hun exploitatie is er een risico dat verbonden partijen in een bepaald jaar een hogere bijdrage nodig hebben dan begroot. Deze tegenvallers worden in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten. Het maximale risico is bij de begroting ingeschat op € 500.000 met een kans van 10%.

Beheersing: We monitoren de ontwikkelingen van de verbonden partijen via tussentijdse rapportages. De invloed op tegenvallers gedurende het jaar is echter beperkt.

Algemene risico's bouwgrondexploitatie

Bij het opstellen van grondexploitaties wordt ingespeeld op mogelijke risico's. Gedurende de uitvoering van het project kunnen echter risico's manifest worden die vooraf niet of niet juist zijn ingeschat. Dit kan met name het geval zijn bij exploitaties die zich over een langere periode van meerdere jaren uitstrekken. De risico's kunnen worden onderverdeeld in gebied gerelateerde risico's (bodem, archeologie e.d.) en marktrisico's (economische ontwikkelingen, maatschappelijke ontwikkelingen e.d.). Binnen Doesburg zijn er op dit moment 2 grexten. Beiden bevinden zich in de eindfase. Deze sluiten naar verwachting af met een positief resultaat.

Verleende gemeentegaranties en aan derden verstrekte geldleningen

In de begroting is voor de gemeentegaranties een risico opgenomen van € 200.000. Het saldo waarvoor de gemeente nog garant staat is gedaald tot onder de € 2 miljoen. Voor verstrekte geldleningen wordt geen bedrag opgenomen. Het risico op verstrekte geldleningen betreft vooral een theoretisch risico. Op basis van het treasury statuut zijn er strenge eisen aan het verstrekken van leningen gesteld en wordt er zekerheid gevraagd. De leningen die niet bezwaard zijn met een hypothecaire lening zijn verstrekt aan organisaties die voldoende inkomsten genereren om de rente en aflossing te kunnen betalen.

Totaal risico's

In de onderstaande tabel worden de hiervoor genoemde risico's van een financiële kwalificatie voorzien:

Risico's	Kans	Maximaal risico	kans x financieel gevolg
Cybercrime	25%	1.000.000	250.000
Fluctuaties gemeentefonds	1%	27.000.000	270.000
Open einde regelingen sociaal domein	50%	750.000	375.000
Verbonden partijen	25%	500.000	125.000
Verleende garanties en geldleningen	10%	2.000.000	200.000
Totaal		31.250.000	1.220.000

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen. Bij weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeente in staat

is om middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder haar hele beleid om te hoeven gooien. Zoals uit onderstaand overzicht blijkt is het weerstandsvermogen voldoende.

Weerstandsvermogen:	Ratio
Weerstandscapaciteit	3.673.933
Risico's	1.220.000
Weerstandsvermogen	3,0

Het weerstandsvermogen is van voldoende niveau om, wanneer een risico zich daadwerkelijk voordoet, de incidentele lasten op te vangen.

Kengetallen

De onderstaande kengetallen zijn ingevolge artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen. De kengetallen maken het voor de raad gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente Doesburg. Onder de tabel vindt u een korte toelichting en duiding van de kengetallen.

Kengetallen	W2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Netto schuldquote	0,8%	38,1%	22,2%	23,9%	31,5%	37,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd met verstrekte leningen	-10,5%	26,9%	11,4%	13,6%	21,2%	28,1%
Solvabiliteitsrisico	64,6%	47,3%	56,7%	57,5%	52,4%	47,2%
Grondexploitatie	-1,2%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	7,5%	0,3%	0,3%	0,2%	-5,4%	-5,6%
Belastingcapaciteit	109,3%	107,5%	100,3%	100,3%	100,3%	100,3%

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een schuldquote van minder dan 90% wordt als goed beoordeeld (minst risicovol).

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Een ratio tussen de 20 en 50% wordt als goed beoordeeld. Daar zit Doesburg ruim boven.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Een waarde van het kengetal onder de 20% wordt als goed beoordeeld.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Er wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positieve waarde geeft aan dat de structurele lasten zijn gedekt door structurele baten.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of de mate waarin er ruimte is voor nieuw beleid. De belastingcapaciteit van de gemeente is afgezet tegen het landelijk gemiddelde. Onze tarieven lopen

redelijk in de pas met het landelijk gemiddelde mede door het niet verhogen van de afvalstoffenheffing.

Paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf C | Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt voor de kapitaalgoederen wegen, riolering en water, civiele kunstwerken, groen, gebouwen, openbare verlichting en speelgelegenheden achtereenvolgens aandacht geschonken aan:

- het beleidskader
- het beheer en ontwikkelingen
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

C.1 Wegen

1.1 Het beleidskader

De gemeente heeft de plicht een openbare weg te onderhouden. Dit doen we door uitvoering te geven aan een Beleidsplan en beheerplan Wegen dat in 2017 is vastgesteld. Daarin is vastgesteld dat Doesburg werkt met beeldkwaliteiten, conform de Nota Ruimtelijke Kwaliteit Doesburg (NRK). Het omvang van het huidige gemeentelijke wegennet bedraagt ongeveer 630.000 m2 verharding. In de tweede helft van 2023 is gestart met het actualiseren van het huidige Beleids- en beheerplan wegen 2017 met het daarbij behorende rehabilitatieplan.

Kerncijfers:

- ca. 187.000 m2 Asfalt (rijwegen en fietspaden)
- ca. 431.000 m2 Element verharding (woonstraten, voet en fietspaden)
- ca. 13.300 m2 Cement beton verharding (fietspaden)

1.2 Het beheer en ontwikkelingen

Het wegenareaal wordt bijgehouden in beheerssoftware, daarin worden diverse zaken vastgelegd die van belang zijn voor het juiste beheer. Door middel van een inspectie wordt frequent de huidige staat van het areaal in beeld gebracht. Op basis daarvan wordt voor de korte termijn een planning door de beheerssoftware gegenereerd; met een maatregeltoets worden de feitelijke werkzaamheden vorm gegeven in een onderhoudsplan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar rehabilitatie, groot- en klein onderhoud. Rehabilitatie betreft het volledig vervangen van de weg, incl. fundatie. Groot onderhoud betreft voorziene werkzaamheden, voortvloeiend uit de inspectie. Bij klein onderhoud is er een budget van een bepaalde omvang vastgesteld, voor het dagelijks onderhoud dat zich moeilijk laten voorspellen. Bij het onderhoud wordt gekeken of werkzaamheden integraal opgepakt kunnen worden, dat wil zeggen dat samen met andere producten (bijv. riolering) projecten worden gevormd of dat ze met andere voorgenomen projecten kunnen meeliften.

In het kader van duurzaamheid zal er gekeken moeten worden naar energie- en materiaalgebruik. Voor wegen zou in het kader hiervan gekeken kunnen worden of asfalt met een bepaalde mate van wegdekreflectie toegepast kan worden, bijvoorbeeld op kruisingen; dit ter vervanging van openbare verlichting.

Voor 2024 staan de volgende projecten gepland:

- Herinrichting Angerloseweg, Bingerdenseweg en Breedestraat
- Herinrichting Koppelweg en kruising Barend Ubbinkweg
- Herinrichting Oranjesingel
- Herinrichting entrees Ooipoort-, Koepoort- en Meipoortstraat

1.3 Financiën

Voor klein onderhoud is ruim € 50.000 opgenomen in de begroting. Voor groot onderhoud wordt jaarlijks € 240.000 gestort in de reserve wegen waaruit ook de lasten gedekt worden. Daarnaast wordt jaarlijks €350.000 gestort in de reserve rehabilitatie wegen. Dit wordt ingezet voor de dekking van kapitaalslasten van nieuwe en oude projecten.

C.2 Watertaken (riolering en water)

2.1 Het beleidskader

In 2023 is het Watertakenplan Olburgen 2023-2027 (WTPO) vastgesteld. In het WTPO is aangegeven hoe wij invulling geven aan onze wettelijke zorgtaken voor riolering, water en klimaatadaptatie (DPRA). De ambitie is om in 2050 Klimaatbestendig te zijn: in 2050 moet 30% van het verharde oppervlak dat loost op een gemengd rioolstelsel afgekoppeld zijn. Het op de lange termijn betaalbaar houden van de rioolheffing is een belangrijk uitgangspunt voor het nieuwe plan.

Kerncijfers

- 29 kilometer vrij verval regenwaterriool
- 22 kilometer vrij verval vuilwaterriool
- 28 kilometer vrij verval gemengd riool
- 22 kilometer persleiding
- 13 gemalen en 57 drukriool units
- 3600 kolken en 1,5 km lijngoot

2.2 Het beheer en ontwikkeling

In de planperiode investeren we in de vernieuwing van de infrastructuur (vervanging en renovaties), aanpak wateroverlast, verbeteren, verduurzamen en klimaatbestendig maken.

In 2024 starten de volgende projecten of zijn in uitvoering:

- PéGé Flora 23, fase 1 en 2
- Bekkerslaan en Oranjesingel
- Kraakselaan relining
- Koppelweg rioolvervanging

2.3 Financiën

Voor een overzicht van de totale lasten die worden toegerekend aan de riolering (watertaken) wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen, onderdeel riolering. Overschotten of tekorten worden verrekend met de voorziening riolering.

C.3 Civiele Kunstwerken.

3.1 Het beleidskader

In de openbare ruimte van Doesburg bevinden zich verschillende civiele kunstwerken. Civiele kunstwerken zijn meestal aangelegd om de infrastructuur te ondersteunen. Dit kan het afwikkelen van verkeer (bruggen) over een watergang zijn, maar bijvoorbeeld ook het keren van grond of water. Het kader voor het onderhoud is het vastgestelde Beheerplan Civiele Kunstwerken 2023-2027.

Kerncijfers

- 6 bruggen
- 1 tunnel
- 4 kademuren
- 11 grond- en/of waterkerende constructies
- 2 steigers
- 1 geluidswal
- 11 trappen

3.2 Het beheer en ontwikkeling

Het beheerplan is bedoeld om het beheer en onderhoud aan de civiele kunstwerken voor de komende vijf jaar op een efficiënte wijze voort te zetten en waar mogelijk te verbeteren. Het primaire doel van het beheerplan is de kunstwerken op het gewenste onderhoudsniveau te brengen en te houden. In het kader van rationeel beheer wordt de totale inventaris civiele kunstwerken worden opgenomen in het beheerpakket voor de openbare ruimte. Ook in 2024 worden diverse kunstwerken vervangen waarvoor reeds krediet beschikbaar is gesteld.

3.3 Financiën

Voor jaarlijks onderhoud is in de begroting een bedrag van € 70.000 opgenomen. Daarnaast is er nog een krediet voor de vervanging van kunstwerken. Bij de kadernota 2022 was € 700.000 beschikbaar gesteld. De uitvoering van de diverse projecten loopt van 2023 t/m 2027. In het overzicht restantkredieten bij de jaarrekening wordt jaarlijks inzicht gegeven in de bestedingen ten laste van het krediet.

C.4 Groen

4.1 Het beleidskader

De gemeente biedt graag een aantrekkelijke leefomgeving aan haar inwoners en bezoekers. Daarbij hoort een groene inrichting doormiddel van plantsoenen en bomen. Om hier vorm aan te geven geldt als het gemeentelijk beleidskader Groenstructuurplan 2013 en het Bomenbeleidsplan 2014.

Kerncijfers:

Het openbaar groen omvat ca. 71 hectare.

Het totale bomenbestand dat de gemeente in beheer heeft beslaat ruim 5.400 bomen.

4.2 Het beheer en ontwikkelingen

Openbaar groen: De beeldkwaliteit van het openbaar groen is over het algemeen op orde. Wel zijn een aantal groenvakken aan renovatie toe. Een groot deel van de groenrenovatie wordt momenteel opgepakt via het project Naar Buiten in Beinum.

Circulus onderhoudt het openbaar groen buiten de binnenstad. Momenteel werken we met Circulus naar een actualisatie van de DVO. Hiermee worden onder andere de kosten per product beter berekend. Dit kan mogelijk leiden tot een verandering in de kosten van het onderhoud.

Bomen: Bomen vormen een belangrijk onderdeel van onze groenstructuur en aantrekkelijke leefomgeving. Daarnaast heeft de gemeente voor dit onderdeel een wettelijke zorgplicht. We voeren regelmatig veiligheidscontroles uit en houden de bomen veilig met het boomonderhoud zoals snoei. Over het algemeen is het bomenbestand veilig en gezond. Wel is een groot gedeelte van de boomsoort 'gewone es' aangetast door de essentaksterfte en de paardenkastanjes door kastanjabloedingsziekte. Dat heeft vooral grote consequenties voor de essenlanen in het buitengebied en in toenemende mate van individuele essen en paardenkastanjes in de bebouwde kom. Dode bomen worden in het lopende beheer vervangen en daar waar nodig snoeien we essen extra in verband met dood hout. Deze kosten drukken in toenemende mate op het budget boombeheer. Er wordt een nieuwe inventarisatie uitgevoerd om de huidige stand van zaken te kwantificeren. Daarnaast werken we aan een stappenplan om het beleid en verordening van bomen te actualiseren.

4.3 Financiën

Voor het onderhoud openbaar groen is € 453.000 opgenomen in de begroting. Voor boombeheer is € 80.000 opgenomen.

C.5 Gebouwen

5.1. Het beleidskader

Het MJOP gemeentelijke gebouwen bevat het kader voor het beheer van het gemeentelijk vastgoed. In 2023 is het MJOP door de gemeenteraad vastgesteld. Het beslaat een periode van 10 jaar en wordt jaarlijks incidenteel bijgesteld. Elke 5 jaar vindt een actualisatie plaats en wordt de dotatie aan de voorziening bijgesteld. Het huidige MJOP loopt van 2023 t/m 2032 en wordt in 2027 geactualiseerd. Nieuw in dit (D)MJOP is dat ook verduurzamingsmaatregelen zijn opgenomen.

In het MJOP wordt hoofdzakelijk uitgegaan van onderhoudsconditie 2 (goed). Uitzondering hierop zijn de sportaccommodaties en het gebouw van de Harmonie hiervoor geldt een onderhoudsconditie 4 (matig). De gebouwen kunnen nog veilig en gezond in gebruik worden genomen.

Kerncijfers:

Het gebouwenbestand bestaat uit 15 objecten waarvan 1 object een grafmonument betreft en 1 object een huurpand betreft. In onderstaande tabel de kwantitatieve en kwalitatieve gegevens per object.

Gebouw	Adres	Bouwjaar	b.v.o. in m ²	Onderhouds conditie
Stadhuis	Philippus Gastelaarsstraat 2	1475	3433	2
Stadskantoor	Leigraafseweg 8	1997	3062	2
Stadswerf	Parallelweg Den Helder 2	2017	832	2
Sporthal	Breedestraat 39	1980	2719	4
Gymzaal	Wilgenstraat 2	1973	491	4
Gymzaal	Armgardstraat 2a	1976	491	4
Mauritskazerne	Halve Maanweg 3	1994	1090	2
Stads- en streekarchief	Nieuwstraat 4	1907	943	2
Jongeren centrum	De Linie 2	2006	796	2
De Harmonie	Burgemeester Nahuysingel 2a	1970	338	4
Martinitoren	Markt 2	1960	504	2
Poortgebouw	Meipoortwal 3	1815	61	2
Baardhuisje	Meipoortwal 3	1873	20	2
Grafmonument	Meipoortwal 3	nb.		5
Gebouw De Linie (huur)	De Linie 4 (incl. bibliotheek)	2006	1279	2

5.2 Het beheer en ontwikkelingen

In 2022 is het kantoorgebouw aangekocht voor de huisvesting van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie. Dit gebouw wordt getransformeerd naar een multifunctioneel te gebruiken stadskantoor waarbij ook maatschappelijke organisaties, de bibliotheek en het stadsarchief een plek krijgen in het gebouw. De werkzaamheden zijn reeds gestart en zullen in 2024 worden afgerond.

Voor het stadhuis worden scenario's uitgewerkt op basis waarvan een keuze gemaakt kan worden in het behoud of afstoten van een deel of het gehele complex.

Het pand Nieuwstraat 2-4 (Stadsarchief), gymzaal Armgardstraat en het gebouw De Linie 4 worden verkocht.

5.3 Financiën

jaarlijks wordt € 385.000 gestort in de voorziening onderhoud gebouwen. Ook de verkoopopbrengst (minus boekwaarde) van de Nieuwstraat en de Armgardstraat wordt toegevoegd aan de voorziening. De uitgaven worden direct ten laste van de voorziening geboekt.

C. 6 Openbare verlichting

6.1 Het beleidskader

De openbare verlichting (OV) draagt bij aan een sociaal veilige, verkeersveilige en leefbare situatie tijdens de duisternis (circa 4.100 uur per jaar = 47% van het jaar). Medio 2015 is het beleidsplan openbare verlichting vastgesteld en eind 2016 het beheerplan. In het vastgestelde beleid is onder andere besloten dat er zal worden gewerkt met beeldkwaliteiten, dat er speciale verlichting in de binnenstad wordt aangebracht en dat er zal worden gewerkt aan energiebesparing door dimbare energiezuinige laag vermogende armaturen (veelal led).

Kerncijfers

De omvang van het openbare verlichtingsnet binnen de gemeente bedraagt bijna 2.270 lichtmasten,

waarvan momenteel bijna 160 klassieke lichtmasten. Het aandeel van de klassieke lichtmasten zal nog fors stijgen, vanwege eerdergenoemde omvorming.

In Doesburg staan verder een ruim 250 masten langs achterpaden; deze zijn eigendom van Woonservice IJsselland, maar worden door de gemeente beheerd.

6.2 Het beheer en ontwikkelingen

Het onderhoud van de openbare verlichting wordt uitgevoerd door een extern bedrijf. Het contract omvat een periodieke controle op basis van klachtenregistratie, aan de hand waarvan kapotte lampen worden vervangen en andere kleine gebreken worden hersteld. Daarnaast zorgt dit bedrijf voor de noodzakelijke uitbreidingen en de instandhouding op de langere termijn. Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting is een doorlopend proces, waarbij de gemeente samen met het externe bedrijf werkt aan verbetering van het rendement van de openbare verlichting. Momenteel wordt een groot deel van het openbare verlichtingsareaal vernieuwd, dan wel omgevormd (in de binnenstad van reguliere naar klassieke verlichting). Na de omvorming zal ca. 50% van de masten zijn vernieuwd en ca. 75% van de armaturen.

6.3 Financiën

Voor het reguliere onderhoud is € 48.000 opgenomen in de begroting. Daarnaast wordt er jaarlijks € 84.000 gestort in de reserve openbare verlichting. Hiermee wordt gespaard voor toekomstige investeringen.

C. 7 Speelgelegenheid

7.1 Het beleidskader

Voor het beheer en onderhoud is het beleidsplan Spelen, bewegen en ontmoeten Doesburg 2018-2026 van toepassing.

Kerncijfers:

49 speelgelegenheden

357 speeltoestellen

7.2 Het beheer en ontwikkelingen

De speeltoestellen worden jaarlijks gecontroleerd en waar nodig gerepareerd.

In het beleidsplan is vastgesteld dat het aantal toestellen en plekken verminderd moeten worden, maar wel in samenspraak met de bewoners van de gemeente Doesburg. Hiervoor is een pilotproject gestart. Momenteel wordt hier uitvoering aangegeven in de buurt Noordelijk Molenveld. Daarnaast wordt in Beinum het vervangen van speeltoestellen en -plekken deels meegenomen via het project Naar Buiten in Beinum.

7.3 Financiën

Voor het onderhoud is € 28.000 opgenomen in de begroting.

Paragraaf D - Financiering

Paragraaf D | Financiering

Bij financiering gaat het om de vraag hoe de gemeente regelt dat ze steeds voldoende geld heeft om alle rekeningen te kunnen betalen. Dreigt ze tijdelijk te weinig 'in kas' te hebben, dan moet ze lenen. Heeft de gemeente tijdelijk teveel 'in kas', dan is ze verplicht dit geld uit te zetten bij de Staat middels schatkistbankieren. Al deze activiteiten leiden ertoe dat de gemeente een financieringsportefeuille heeft. Die moet worden beheerd om de kosten en risico's te beperken. De kaders voor de uitoefening van de treasuryfunctie zijn door de raad bepaald in de financiële verordening . Deze kaders zijn door het college verder uitgewerkt in een treasurystatuut gemeente Doesburg 2019. De uitoefening van de treasuryfunctie die is opgedragen aan het college van B&W behelst op hoofdlijnen de navolgende activiteiten:

- het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de Raad vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren;
- het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's (indien van toepassing);
- het zo veel mogelijk beperken van de kosten van eventuele leningen en het bereiken van een voldoende rendement op de uitzettingen;
- het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Beleidsvoornemens t.a.v. risicobeheer

In het kader van risicobeheer worden de navolgende uitgangspunten gehanteerd:

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is bedoeld om het renterisico te beperken met betrekking tot kortlopende financiering (netto vlottende schuld). Het geeft de limiet aan die maximaal gefinancierd mag worden met kort geld en bedraagt 8,5% van de totale lasten bij aanvang van het begrotingsjaar 2024. Binnen de kasgeldlimiet kunnen tijdelijke liquiditeitstekorten worden opgevangen.

	2024
Begrotingstotaal (uitgaven excl. primair resultaat)	41.887.849
Percentage regeling	8,50%
Kasgeldlimiet	3.133.506

Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om het renterisico op langlopende leningen te beperken als gevolg van tussentijdse rente aanpassingen en herfinanciering van langlopende leningen. De rente risiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal van de lasten bij het begin van het jaar.

		2024
(1)	Renteherzieningen	0
(2)	Aflossingen	600.000
(3)	Renterisico (1+2)	600.000
(4)	Renterisiconorm	8.377.570
(5a)=(4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	7.777.570
(5b)=(3>4)	Ruimte boven renterisiconorm	

Berekening renterisiconorm

		2024
(4a)	begrotingstotaal (uitgaven excl. Primair resultaat)	41.887.849
(4b)	percentageregeling	20%
(4)=(4a x 4b/100%)	Renterisiconorm	8.377.570

Verstrekken van leningen en garanties

Bij het verstrekken van leningen op grond van de publieke taak worden zo mogelijk zekerheden of garanties geëist. In het treasurywettelijk kader van de gemeente Doesburg zijn de volgende criteria opgenomen voor het verstrekken van leningen en garanties:

- De door de gemeente te financieren zaken moeten nodig zijn in het kader van de uitvoering van een publieke taak in de gemeente. Dat wil zeggen dat ze moeten passen binnen en bijdragen aan het gemeentelijk beleid en het openbaar belang. Tevens moet er met de financiering een voor de gemeente relevant maatschappelijk doel worden gediend.
- De te financieren zaken moeten essentieel zijn voor het voortbestaan of het in voldoende mate kunnen functioneren van de aanvrager (functionaliteitscriterium).
- De te financieren zaken moeten in overwegende mate ten goede komen aan de inwoners van de gemeente.
- Een lening wordt niet verstrekt indien de te financieren zaken niet voldoende zekerheid bieden voor verhaal van rente en aflossing van de te verstrekken garantie of lening. Dit betekent dat in geval de te financieren zaak een onroerende zaak is, het recht van hypotheek wordt verleend.

Een overzicht van de verstrekte garanties wordt opgenomen in de jaarrekening bij de toelichting op de balans.

Het uitzetten van overtollige kasmiddelen

Door het Rijk is bepaald dat het uitzetten van overtollige geldmiddelen uitsluitend mag geschieden bij het Rijk zelf, het zogenaamde Schatkistbankieren.

Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden uitgesloten door uitsluitende leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

Koersrisicobeheer

De gemeente maakte bij uitzettingen uitsluitend gebruik van rekening courant, spaarrekening, daggeld, deposito's, obligaties en garantieproducten. Op dit moment is dit niet meer aan de orde vanwege de verplichting tot schatkistbankieren.

Ontwikkeling financieringsstructuur

De ontwikkeling van de financieringsstructuur is in onderstaand overzicht opgenomen. Het overzicht laat zien dat het tekort gaat oplopen. Dat betekent dat er meer langlopend geleend moet worden. Naar verwachting zal er mogelijk in 2024 een langlopende lening moeten worden afgesloten.

	2023	2024	2025	2026	2027
Boekwaarde MVA	28.383.210	31.647.106	32.252.244	32.799.818	33.400.363
Boekwaarde FVA	4.712.001	4.492.990	4.273.980	4.054.969	3.835.958
A: Totaal te financieren vaste activa	33.095.211	36.140.097	36.526.224	36.854.787	37.236.321
Algemene reserve	5.309.077	4.870.967	4.759.113	2.647.298	515.251
Bestemmingsreserves	19.955.330	20.261.205	20.389.904	20.421.458	20.453.013
Voorzieningen	3.030.712	1.932.460	1.677.454	1.650.542	1.741.063
opgenomen langlopende geldleningen	1.800.000	1.200.000	600.000	-	-
B: Totaal voor financiering beschikbare vaste passiva	30.095.119	28.264.632	27.426.471	24.719.298	22.709.327
(B-A) Financieringssaldo (+ is overschot; -/- is tekort)	-3.000.092	-7.875.465	-9.099.753	-12.135.488	-14.526.994
	tekort	tekort	tekort	tekort	tekort

Renteresultaat

Renteresultaat en omslagrente	2024
(A) Externe rentelasten over kortlopende en langlopende leningen	47.593
(B) Externe rentebaten over kortlopende en langlopende leningen	61.623
(C) (=A-/B) saldo rentelasten en rentebaten	-14.030
(D) Rente door te berekenen aan grondexploitaties	-
(E) Rente toe te rekenen aan het eigen vermogen	-
(F) (=C+D+E) Totaal raming aan de taakvelden toe te rekenen rente	-
(G) Aan de taakvelden toe te rekenen d.m.v. de rente-omslagsystematiek	-
(H) (=F-/G) Verwacht renteresultaat op Taakveld 0.5 Treasury (-/- is rente-voordeel en + is een rentenadeel)	-14.030

Rentelasten moeten worden toegerekend aan taakvelden door middel van omslagrente. De omslagrente wordt berekend door de toe te rekenen rente (=renteresultaat) te delen door de boekwaarde van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. Aangezien er een voordelig renteresultaat is wordt geen rente toegerekend aan taakvelden.

Paragraaf E - Bedrijfsvoering

Paragraaf E | Bedrijfsvoering

Vanuit de afdeling Externe en Interne Dienstverlening streven we naar het verlenen van de beste dienstverlening aan de stad en gemeentelijke collega's binnen de gegeven omstandigheden. Deze omstandigheden worden enerzijds gevoed door een steeds toenemende hoeveelheid taken en rollen, waarvan de complexiteit toeneemt, in tijden van een steeds krappere wordende arbeidsmarkt. Anderzijds willen we vanuit dienstverleningsperspectief bijdragen aan de pijlers van de Toekomstvisie van Doesburg: een evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat; een verbindende en versterkende sociale aanpak en kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie. Ter

ondersteuning aan deze pijlers werkt de afdeling Externe en Interne Dienstverlening de komende periode aan drie hoofdthema's:

1. Processen en beheer op orde,
2. Aantrekkelijk werkgeverschap;

Bij de uitwerking van deze thema's is het uitgangspunt of realistisch ambitieniveau om de basis verder op orde te krijgen en te houden.

1. Processen en beheer op orde

De "basis op orde" begint bij goede (proces-)inrichting voor gemeentelijke beheertaken en dienstverlening aan burgers. Het komende jaar maken we een start met het doorlichten van de processen om waar mogelijk efficiënter en effectiever te werken. Een goede ondersteuning van ICT is een voorwaarde hiertoe. Digitalisering neemt alleen maar toe. Deels omdat dit een opgave is voor gemeenten (bv. opslaan en toegankelijk maken van digitale informatie in het e-Depot), deels omdat we er niet aan ontkomen (bv. overgang van applicaties naar een SaaS (Software as a Service) – omgeving), maar vooral omdat dit de dienstverlening aan onze inwoners ten goede komt. We volgen de ontwikkelingen om onze kerntaken uit te kunnen voeren. Zo kunnen bijvoorbeeld e-diensten het de burger makkelijker maken producten van de publieksbalie via de website aan te vragen, terwijl de verwerking ervan in de back office verder kan worden geautomatiseerd.

Het onderzoeken van digitale oplossingen staat het komende jaar centraal. Dit moet worden gezien in het licht van een onderzoek naar de ontwikkelingen die de komende jaren op ons afkomen en de wijze waarop Doesburg hierop kan acteren om dienstverlening aan de inwoners te waarborgen. Aandacht voor al deze facetten is nodig om steeds de juiste informatie tijdig op de juiste plek beschikbaar te hebben. Daartoe zijn informatiebeheer en de zorg voor digitale veiligheid en privacy belangrijke aspecten. We brengen in kaart welke ICT-investeringen ons te wachten staan en wat ons dat oplevert. Een en ander betekent dat de kosten van Informatisering en Automatisering (I&A) zullen stijgen. Om hier grip op te krijgen hebben wij M&I/Partners opdracht gegeven een onderzoek te doen naar de meerjarenbegroting voor I&A.

Voor wat betreft het versterken van onze beheertaken gaan we proberen kennis van inkoop- en aanbestedingsbeleid 'in huis te halen'. In het verleden bleek dit een moeilijke opgave, maar de organisatie heeft baat bij structurele ondersteuning op gebied van inkoop. Daarom zullen we de mogelijkheden hiertoe verkennen.

Na een verbouwing wordt in 2024 het Stadskantoor aan de Leigraafseweg niet alleen door de ambtelijke organisatie in gebruik genomen, maar zullen ook maatschappelijke organisaties van Doesburg hun intrek nemen in het pand. Dit maakt de weg vrij om de ambitie gericht op samenwerken, ontmoeten en ontwikkelen verder uit te bouwen. Met de realisatie daarvan is het gemeentelijk vastgoed duurzaam, schoon, heel, veilig en aantrekkelijk om in te werken. Om invulling te kunnen geven aan goed gastheerschap is uitbreiding van facilitair team met een facilitair medewerker noodzakelijk. Hiertoe zullen we op korte termijn inzetten.

2. Aantrekkelijk werkgeverschap

De in de voorgaande paragraaf beschreven inzet op proces- en beheeroptimalisatie is nodig in het licht van een moeizame arbeidsmarkt, waarin het aantrekken van personeel met de juiste kwalificaties lastig is. De vraagstukken die op ons afkomen zijn talrijk en worden steeds complexer. Dit is voor Doesburg niet anders dan voor andere gemeenten. Doesburg is een kleine gemeente waar medewerkers over het algemeen een breed takenpakket hebben. We zijn ons ervan bewust dat we als

kleine gemeente hetzelfde moeten doen als grotere gemeenten, maar dan met minder mensen. Werken voor Doesburg betekent een brede blik en van meerdere markten thuis zijn. Mogelijk maakt dit Doesburg een aantrekkelijke werkgever. Daarom passen we onze arbeidsmarktcommunicatie en wijze van werven hierop aan. Om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven zetten we zoveel mogelijk in op korte en krachtige werving- en selectieprocedures, de ontplooiing van nieuwe en huidige medewerkers en het creëren van een prettige, veilige en duurzame werkomgeving.

Gezien de krappe arbeidsmarkt zullen we steeds vaker te maken hebben met medewerkers die nog moeten bijleren. Dat vraagt om het goed begeleiden en opleiden van nieuwkomers en van zittende mensen. Daarvoor zetten we budget en menskracht in.

Naast het aantrekken van nieuwe mensen willen we collega's ook behouden en minder afhankelijk zijn van externe inhuur. We houden de balans tussen inhuur en vaste medewerkers goed in de gaten. Externe inhuur beperkt zich zoveel mogelijk tot de noodzaak van specialistische kennis. Hiermee verwachten we de loonsom te beteugelen.

Aan de andere kant dienen we kritisch te kijken naar de inschaling van functies ten opzichte van omliggende gemeenten. Als we mee willen op de arbeidsmarkt, dan zullen we een concurrerend functiehuis moeten hebben. Daarom willen we onderzoeken of en hoe het gangbare functiehuis HR21 binnen Doesburg kan worden geïmplementeerd.

Gegevens personeel

Personeel

In 2024 bedraagt de formatie voor de ambtelijke organisatie bijna 98 FTE (2023 was afgerond 97 FTE). De loonsom voor 2024 is geraamd op € 8.681.087. In de primitieve begroting 2023 was € 7.626.400 opgenomen. Dit is een aanzienlijke stijging. Dit komt o.a. door de aanpassing loonindexatie conform de uitgangspunten in de kadernota 2024 waarbij is uitgegaan van een percentage van 5,2%. Daarnaast is bij de berekening van de loonsom voor 2023 rekening gehouden met een te laag percentage voor de loonindexatie. Gerekend is met 1,2% terwijl in de kadernota was uitgegaan van 6,9%. Overigens blijkt dat de werkelijke verhoging voor 2023 voor de hele organisatie op ruim 8% te liggen.

Inhuur derden

Het streven is voor maximaal 15% van de loonsom in te huren. We merken jaarlijks, ondanks de strakke sturing erop, dat de druk op het percentage inhuur toeneemt. Er is een toename van complexe vraagstukken, die vraagt om de inhuur van specialistische kennis. Daarnaast is er schaarste op de arbeidsmarkt, waardoor bepaalde vacatures erg lastig of niet te vervullen zijn.

Paragraaf F - Verbonden partijen

Paragraaf F | Verbonden partijen

In deze paragraaf vindt u een lijst met partijen waarmee de gemeente Doesburg banden is aangegaan ter behartiging van bepaalde publieke belangen. Het gaat hierbij om privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke organisaties, waarin Doesburg een financieel en een bestuurlijk belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie. Van een financieel belang is sprake als een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat. Ook als er financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar

verplichtingen niet nakomt, is er sprake van een financieel belang. De verbonden partijen worden afzonderlijk toegelicht.

Lijst met verbonden partijen

Hieronder volgt lijst met de partijen verbonden aan de gemeente Doesburg verdeeld naar gemeenschappelijke regelingen, overige verbonden partijen en coöperaties/vennootschappen. Voor de verbonden partijen die een begroting indienen bij de gemeente zijn de beginstand van het eigen- en vreemd vermogen opgenomen.

Verbonden Partijen

Gemeenschappelijke regelingen	Vestigingsplaats
Groene Metropool regio Arnhem-Nijmegen	Arnhem
Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden	Arnhem
Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg	Zevenaar
Omgevingsdienst Regio Arnhem	Arnhem
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)	Arnhem
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal-Gelderland (MGR)	Arnhem

Overige verbonden partij	Vestigingsplaats
Euregio Rijn-Waal	Emmerich

Coöperaties/Vennootschappen	Vestigingsplaats
BNG Bank	Den Haag
Alliander	Arnhem
Vitens	Utrecht
Circulus-Berkel B.V.	Zutphen

Groene metropool regio Arnhem - Nijmegen

Het gemeenschappelijk orgaan is een samenwerkingsverband dat de belangen behartigt van een deelnemende gemeenten in de regio. De focus ligt op het fysieke domein: woningbouw, circulariteit, economie en mobiliteit. Maar ook samenwerking op het gebied van cultuur en toerisme is een aandachtsveld. Het van de samenwerking is het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter van deze bijzondere regio.

Het draagt bij aan de doelstelling van programma 1 “Een evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat.

Het aandeel van de gemeente is afgerond 1,4%. De lasten worden omgeslagen naar rato van het aantal inwoners per gemeente.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's

Het financiële risico is beperkt tot de bijdrage van de gemeente.

Financieel overzicht:

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 347.799	€ 4.928.250	€ 157.799	€ 81.100
Begroting	2023	€ 100.000	€ 4.987.000	€ 0	€ 93.000
Begroting	2024	€ 100.000	€ 4.712.880	€ 0	€ 107.140

Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)

De gemeenschappelijke regeling verzorgt voor 16 gemeenten in de regio Midden-Gelderland de regionale brandweer, ambulancezorg en volksgezondheid/GGD.

Het draagt bij aan de doelstelling van programma 1 'Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat' en programma 2 'Verbindende en versterkende sociale aanpak, in verband met volksgezondheidszorg'.

Het aandeel van de gemeente schommelt rond de 1,5%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is beperkt. De gemeente draagt bij aan een eventueel tekort in de exploitatie.

Financieel overzicht:

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 8.513.000	€ 51.358.000	€ 707.000	€ 732.000
Begroting	2023	€ 6.619.000	€ 52.308.000	€ 0	€ 976.000
Begroting	2024	€ 6.178.000	€ 55.150.000	€ 0	€ 1.175.000

Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg

Het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg beheert de archieven van de gemeenten Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar. Bij het Streekarchivariaat is veel historisch materiaal beschikbaar over Doesburg.

Het draagt bij aan de doelstellingen van programma 3 'Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie'.

Het aandeel van de gemeente is ongeveer 23%. De kosten van het Streekarchivariaat worden over de deelnemende gemeenten verdeeld op basis van inwoners en naar rato van werktijden.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's:

Het financiële risico is beperkt. De gemeente draagt bij aan een eventueel tekort in de exploitatie.

Financieel overzicht:

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 794	€ 83.104	€ 0	€ 59.869
Begroting	2023	€ 794	€ 48.143	€ 0	€ 76.171
Begroting	2024	€ 0	€ 47.100	€ 0	€ 89.618

Omgevingsdienst Regio Arnhem

De Omgevingsdienst verzorgt namens gemeenten en provincie milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast heeft Doesburg ook de verlening van omgevingsvergunningen voor bouwen ondergebracht bij de ODRA.

Het draagt bij aan de doelstellingen van programma 1 'Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat'.

Het aandeel van de gemeente voor de milieutaken is 3%. Er wordt afgerekend op basis van prijs x hoeveelheid.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Een financiële risico is aanwezig. De Omgevingsdienst heeft te maken met een aantal economisch/maatschappelijke ontwikkelingen, zoals krapte op de arbeidsmarkt, de woningbouw ambitie, leefbaarheid en de stikstofproblematiek. Daarnaast zijn ook de gevolgen van de invoering van de omgevingswet nog niet duidelijk.

Financieel overzicht:

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 862.900	€ 5.825.200	€ -151.500	€ 228.582
Begroting	2023	€ 802.500	€ 5.491.900	€ 0	€ 366.000
Begroting	2024	€ 802.500	€ 5.083.500	€ 0	€ 399.774

Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)

De vervoersorganisatie behartigt de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Er wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is en dat het vervoer optimale aansluiting heeft op het openbaar/vervoer/netwerk.

Het draagt bij aan de doelstellingen van Programma 2 'Verbindende en versterkende sociale aanpak' (WMO, jeugd en onderwijs).

Het aandeel in de overhead is minder dan 2%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

In 2024 eindigt de initiële periode van de vervoerscontracten. Gezien de huidige marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energieprijzen, investering zero emissie voertuigen) is het zeer reëel om te verwachten dat een aanbesteding zal leiden tot hogere tarieven dan de huidige contractueel overeengekomen tarieven. Er is rekening gehouden met groei van de vraag naar vervoer. waardoor het risico daarvoor laag wordt ingeschat.

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 0	€ 10.313.756	€ 0	€ 495.244
Begroting	2023	€ 0	€ 10.750.000	€ 0	€ 614.432
Begroting	2024	€ 0	€ 12.000.000	€ 0	€ 709.901

MGR sociaal domein Centraal-Gelderland

De MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling) biedt een algemeen kader voor samenwerking op het gebied van het sociaal domein binnen de regio Centraal-Gelderland en voorziet in samenwerkingsmodules. Er wordt deelgenomen aan de modules: Inkoop Zorg, Werkgevers Service Punt (WSP) en Werkgeverschap Sociale Werkvoorziening (WgSW).

Het draagt bij aan de doelstellingen van Programma 2 'Verbindende en versterkende sociale aanpak' (WMO, jeugd en participatiewet).

Het aandeel in de overhead is ruim 2%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is beperkt. De gemeente draagt bij aan een eventueel tekort in de exploitatie. In de begroting van de MGR is rekening gehouden met loonstijgingen van SW-ers. Dit kan afwijken n.a.v.. CAO ontwikkelingen.

Bron:	Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Exploitatie-resultaat	Bijdrage gemeente
Jaarrekening	2022	€ 685.000	€ 4.388.000	€ 0	€ 1.833.091
Begroting	2023	€ 676.000	€ 3.133.000	€ 0	€ 1.728.992
Begroting	2024	€ 676.000	€ 2.995.000	€ 0	€ 1.675.959

Euregio Rijn-Waal

De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.

Het draagt bij aan de doelstellingen van Programma 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat.3

Het lidmaatschap kost ca. € 3.200

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is zeer beperkt. De gemeente draagt bij aan een eventueel tekort in de exploitatie.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Doesburg is aandeelhouder van de BNG. De BNG is de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

De deelneming in aandelen bedraagt 0,05%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is zeer beperkt. De boekwaarde van de aandelen is € 69.030, in de begroting is het dividend geraamd op € 70.000.

Alliander

Alliander N.V. is de holding van een netwerkbedrijf. De dochterbedrijven zijn netbeheerders voor het transport van (duurzame) energie.

De deelneming in aandelen bedraagt 0,13%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is beperkt. De boekwaarde van de aandelen is € 8.168, in de begroting is het dividend geraamd op € 100.000. Daarnaast hebben we in 2021 een achtergestelde geldlening verstrekt van € 757.800.

Vitens

Vitens is het waterbedrijf voor ruim 4 miljoen mensen en bedrijven in Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland en Utrecht.

De deelneming in aandelen bedraagt 0,24%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is beperkt. De boekwaarde van de aandelen is € 1.996, in de begroting is geen dividend geraamd. Er is al enkele jaren geen dividend uitgekeerd.

Circulus-Berkel

Circulus-Berkel verzorgt het afvalbeheer en verricht diensten in de openbare ruimte voor klantgemeenten, die ook aandeelhouder zijn. Het werkgebied van Circulus-Berkel bestaat uit de gemeenten Apeldoorn, Bronckhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem, Zutphen en Voorst. De activiteiten worden uitgevoerd op basis van individuele afspraken met gemeenten, met als gezamenlijk doel een duurzaam leefomgeving.

Het draagt bij aan de doelstellingen van Programma 1 Evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat.

De deelneming in aandelen bedraagt 2,44%.

Beleidsvoornemens:

Er zijn geen wijzigingen voorzien in de samenwerking. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

Risico's :

Het financiële risico is beperkt. De boekwaarde van de aandelen is € 22.235, In de begroting is geen dividend geraamd.

Paragraaf G - Grondbeleid

Paragraaf G | Grondbeleid

Algemeen

Nieuwe ontwikkelingen dienen te voldoen aan de richtlijnen van de Nota Grondbeleid (2008) en aan wettelijke bepalingen zoals vastgelegd in bestemmingsplan en de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De Wro biedt gemeenten mogelijkheden om grondeigenaren, bouwers en ontwikkelaars woningen te laten bouwen volgens een vastgesteld gemeentelijk woningbouwprogramma (gemeentelijke woonvisie). Een omgevingsvergunning kan worden geweigerd, wanneer initiatiefnemers afwijken van dit gemeentelijk programma. Hierdoor is het voor gemeenten, wanneer de bouwopgaven beperkt zijn (en dat geldt zeker voor Doesburg) minder noodzakelijk zelf bouwgrond in eigendom te hebben. Ook zonder grond kan de gemeente 'sturen' in bouwprogramma's en in de kwaliteit van de bebouwde en onbebouwde omgeving. De gemeente Doesburg zal of zij nu zelf wel of niet grond inbrengt in een zo vroeg mogelijk stadium afspraken maken met ontwikkelaars en/of bouwers over bouwprogramma's en over (het mede financieren van) de aanleg van openbare voorzieningen. In de nota grondbeleid zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot onder andere de aan- en verkoop van bouwgrond. Het streven is om in 2024 een geactualiseerde Nota Grondbeleid vast te stellen. De voorbereidingen hiervoor zijn in het najaar van 2023 opgestart.

Stand van zaken met betrekking tot de verschillende ontwikkelingen

A. Resultaatverwachting

Projecten binnen gemeentelijk grondbedrijf

naam locatie	prognose eindresultaat)	(vermoedelijk) jaar van realisatie
1. Beinum-West	0/+	2024
2. Woningbouwpr oject De Havenmeester Koppelweg 20-22	+	2024

Projecten buiten gemeentelijk grondbeleid

naam locatie	prognose eindresultaat)	(vermoedelijk) jaar van realisatie
3. Centrumplan Beinum	-	2028
4. Transformatie schoollocatie Horizon De Ooi	+	PM
5. Herstructurering PÉGÉ-woningen De Ooi (Flora 23)	0	2025
6. Woningbouw in Beinum NoordWest	0	2030

*) LEGENDA

+ (positief), 0 (neutraal), - (negatief, vraagt een gemeentelijke investering; grondopbrengsten niet aanwezig of niet toereikend)

0/- Ondanks grondopbrengsten is hier naar verwachting een bijdrage vanuit de algemene middelen nodig om hieruit de gemeentelijke kosten te kunnen betalen.

- Gemeente heeft op deze locaties geen grondpositie. Hierdoor kunnen geen grondopbrengsten worden ingezet ter dekking van (een deel van) de gemeentelijke kosten. De herinrichting van de openbare ruimte moet worden bekostigd uit algemene middelen / reserves beheer & onderhoud / evt. subsidies van derden.

+ De netto opbrengst uit verkoop (is verkoopsom minus boekwaarde) is naar inschatting ruim voldoende om hieruit de gemeentelijke projectkosten te betalen.

B. De woningbouwontwikkelingen op middellange termijn

1. Toekomstvisie Doesburg

De toekomstvisie: "Doesburg Duidelijk Duurzaam Door" van juni 2021 speelt in op een aantal serieuze uitdagingen, die het gemeentebestuur met haar burgers en bedrijven wil aangaan. Inzet is het behoud van een toekomstbestendige, leefbare en vitale stad. Dit wil zij bereiken via drie elkaar versterkende hoofdkeuzes:

1. Een evenwichtig en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat
2. Verbindende en versterkende sociale aanpak
3. Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie

Een uitgevoerde analyse van Doesburgs sterke en zwakke punten vormt in belangrijke mate de basis voor de vastgestelde visie. Doesburg heeft inwoners en bezoekers veel te bieden, zoals een mooi historisch centrum, veel cultuur, verschillende natuurgebieden, én IJssel en Oude IJssel, waarvan de oevers op sommige plekken zijn ingericht voor recreatief (mede) gebruik. Inwoners zijn trots op hun gemeente en voelen zich ermee verbonden. Een fijne en prettige constatering, maar dit mag geen reden zijn om "achterover te leunen". Uit dezelfde analyse blijkt namelijk ook dat:

? Doesburg steeds meer ouderen krijgt, waardoor de vraag naar wonen met zorg verder toeneemt.

? Er In verhouding veel inwoners zijn die helaas moeten leven van bijstand of een minimum

? De verduurzaming van woning en woonomgeving nog forse inspanningen vraagt.

Omdat per wijk verschilt wat er aan bovenstaande punten speelt, dreigen grote ongewenste ongelijkheden te ontstaan: tussen de wijken en binnen groepen inwoners. Dit vraagt de komende jaren onze volle aandacht. Met onderkenning van “onze” kracht en van “onze” zwakheden wordt gewerkt aan een leefbare en levendige stad, die is voorbereid op de toekomst. Zo kan met (vervangende) nieuwbouw de eenzijdige woningbouw in de verschillen wijken worden verkleind. Met slimme oplossingen kan wonen met zorg beter worden ondersteund, én met goed doordachte herinrichtingen van openbare ruimtes het “ontmoeten” worden bevorderd.

Het streven naar een evenwichter en leeftijdsbestendig woon- en vestigingsklimaat kan mede door nieuwbouw worden bereikt. Met nieuwbouw kunnen bewoners met middeninkomens, op zoek naar huur- en koopwoningen in het middensegment worden bediend, hetgeen zorgt voor doorstroming. Maar ook richten we ons op vestigers. Daarvoor bouwen we die woningen die nu in onze stad zijn ondervertegenwoordigd.

2. De woonzorgwelzijn visie

In de Woonzorgwelzijn visie 2024-2030 (bij het schrijven van deze paragraaf nog in voorbereiding) worden de prioriteiten van het lokale woonbeleid in al zijn facetten voor de komende jaren vastgelegd. De visie geeft niet alleen inhoud en richting aan de ontwikkelingen op de woningmarkt maar beziet ook wat nu en in de nabije toekomst nodig en gewenst is op het gebied van zorg en welzijn. Daarbij wordt qua programma concreet ingezet op de komende vijf tot zeven jaar, met een doorkijk naar de jaren daarna, richting 2040. We baseren ons daarbij in belangrijke mate op het Woning-behoefteonderzoek Doesburg 2022-2040 dat in het voorjaar van 2023 is uitgebracht.

Er is een groot landelijk tekort aan woonruimte. Dit geldt ook voor de Groene Metropoolregio (GMR). Ook van Doesburg wordt verwacht dat zij een bijdrage levert in het wegwerken van het tekort aan woningen, in die zin dat zij naast de lokale behoefte aan woningen ook gaat bouwen voor vestigers. In onze gemeente hebben wij te maken met een gestaag groeiende groep ouderen, waarvan een deel in zijn laatste levensfase passende huisvesting met zorg behoeft. Ook deze groep hebben en houden wij scherp in het vizier. Met stakeholders wordt bezien op welke wijze invulling kan worden gegeven aan de toenemende vraag naar wonen met zorg. Maar ook willen wij met partijen bouwen aan een krachtige gemeenschap. Daarbij gaan wij er vanuit dat een structurele, integrale wijkgerichte aanpak kan helpen om de gezondheid en participatie van mensen te verbeteren. Handvatten hiervoor krijgen tevens een plekje in de visie.

3. Gebiedsuitwerking Liemerse Gemeenten

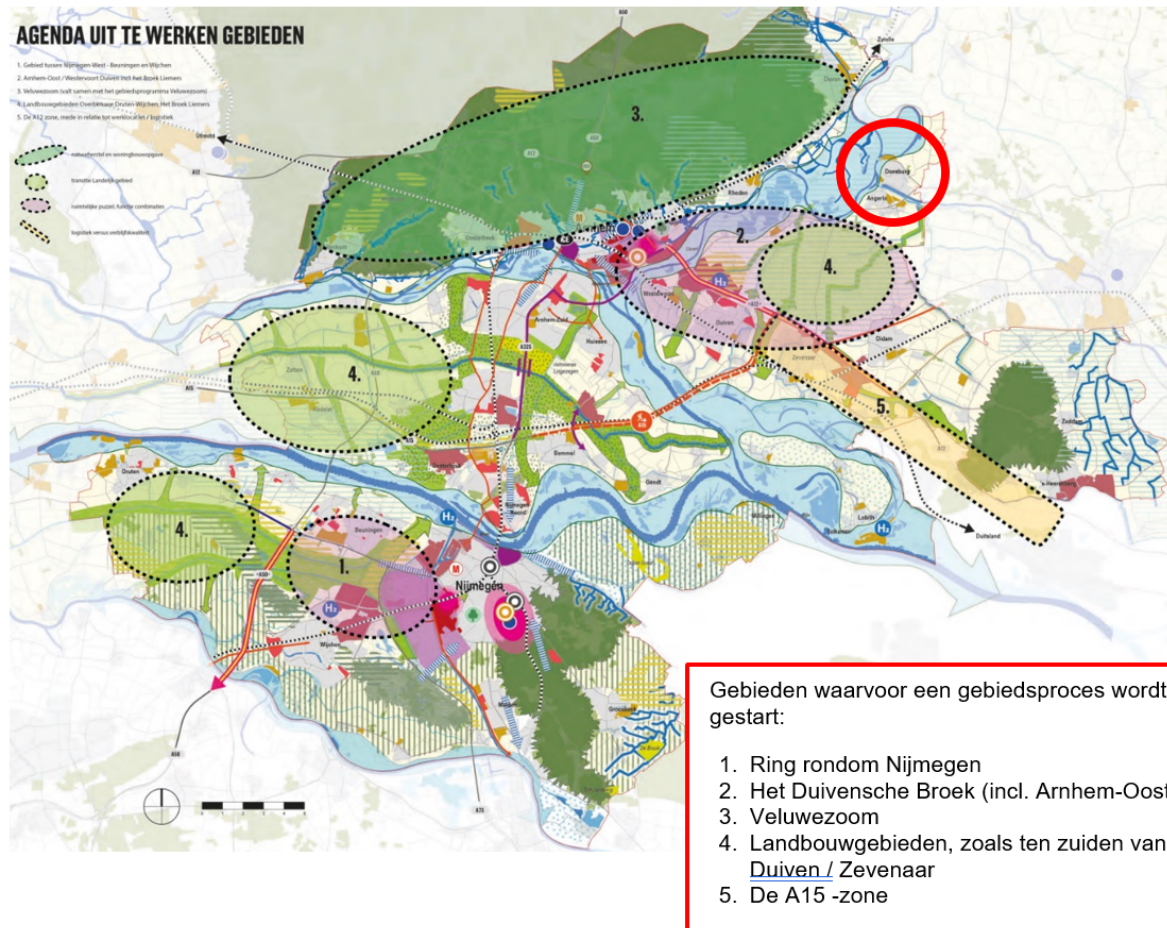
Binnen de kaders van de door alle regiogemeenten vastgestelde Verstedelijkingsstrategie Groene Metropoolregio wordt gewerkt aan een gebiedsuitwerking voor de Liemerse gemeenten.

Gemeenten worden aangespoord tempo te maken met de bouw van woningen. Het woningtekort op nationaal niveau, maar ook op regionaal niveau, is aanzienlijk. Zo moeten er in de Groene Metropool Regio tot 2040 circa 100.000 woningen worden bijgebouwd, waarvan het merendeel in Arnhem-Oost, Nijmegen-West en Foodvalley-Zuid. Alle betrokkenen zijn zich ervan bewust dat het hier om een gigantische operatie gaat, waarbij de afspraak is dat nieuwbouw niet ten koste mag gaan van natuurwaarden. Het wordt aldus voortdurend zoeken naar de juiste balans tussen enerzijds stedelijke ontwikkeling en anderzijds een ontspannen leefkwaliteit, kortweg samengevat onder het motto: “Meer landschap, meer stad”.

Binnen de Liemers ligt de focus op verdichting rondom de spoorzones - de kernen Westervoort,

Duiven, Zevenaar en Didam - en het versterken van het groen blauwe raamwerk. In het groenblauwe raamwerk zullen de opgaven vanuit de RES, water en landbouw een plek krijgen evenals de wensen vanuit recreatie, natuur en landschap.

Kaartje uit de nota Regioarrangement Groene Metropoolregio : “Meer Stad, meer Landschap”

Ook van Doesburg wordt gevraagd om naar “vermogen” een bijdrage te leveren in het wegwerken van het woningtekort. Kansen doen zich voor om met name op uitbreidingslocatie Wemmersweerd nog enkele honderden woningen toe te voegen aan de huidige voorraad van afgerond 5400 woningen (peildatum 1-1-2024). Zoals hiervoor opgemerkt zal met nieuwbouw in met name in het middensegment, invulling worden gegeven aan de ambitie om met name jonge gezinnen aan Doesburg te (blijven) binden.

C. De (potentiële) ontwikkelingslocaties

1. Beinum West

De eerder uitgesproken verwachting dat in 2023 het grondbedrijfproject Beinum West kan worden afgesloten, kan niet worden waargemaakt. En dit heeft te maken met nog vier alhier te bouwen starterswoningen, waarvoor eind 2023 de omgevingsvergunning is verleend.

In 2008 is voor deze uitbreidingswijk een eerste financiële grondexploitatie vastgesteld voor de realisatie van 190 koop- en huurwoningen (waarvan 45 vrije sector kavels), én voor de realisatie van een woonzorggebouw. Het ontwikkelingsgebied besloeg zo'n 10 hectare, waarvan iets minder dan de

helft is uitgegeven aan woonkavels, en dit heeft geresulteerd in een grondopbrengst van afgerond € 7.600.000 (is exclusief BTW). Het project kan worden afgesloten met een licht positief resultaat.

2. Woningbouwproject De Havenmeester - Koppelweg 20-22

In het najaar van 2023 zijn op locatie voormalige stadswerf 13 koopwoningen, waarvan 6 patio-woningen, opgeleverd. Verwachting is dat in de eerste helft van 2024 de inrichting van de openbare ruimte (wegen, parkeerplaatsen, groen) kan worden afgerond. Dit grondbedrijfproject met een omzet van € 1.250.000 zal in 2024 worden afgesloten met een positief bedrijfsresultaat. Een deel van deze "bedrijfswinst" wordt gebruikt voor het herinrichten van de aangrenzende Koppelweg. Dit wordt een 30km-weg met aangrenzend voetpad.

3. Centrumplan Beinum

De wijk Beinum wordt verder uitgebreid en dat vraagt een 'meegroeïend' winkelcentrum. De voorgenomen herinrichting biedt kansen voor woningbouw. Omdat de wijk Beinum nauwelijks appartementen heeft, wordt op deze locatie met name hierop ingezet, waarbij deze woningen zowel geschikt zijn voor ouderen als jongeren. In 2023 is een stedenbouwkundig plan vastgesteld en is hierover in principe overeenstemming bereikt met twee vastgoedeigenaren en met het Waterschap (eigenaar van de retentievijver). Omwonenden zijn nadrukkelijk betrokken in het proces, waarbij zo goed mogelijk rekening wordt gehouden met hun belangen. Wanneer wordt gestart met de transformatie is nog ongewis. Voorlopig houden we aan dat rond 2028 de herstructurering zal zijn voltooid.

4. Transformatie schoollocatie Horizon De Ooi

Een herinrichtingsprogramma voor locatie voormalige basisschool Horizon De Ooi, kan (nog) niet worden waargemaakt. Voorlopig blijven hier Oekraïners gehuisvest.

Het schoolgebouw is met ingang van het schooljaar 2019-2020 voor onderwijsdoeleinden opgeheven, waarna deze in eerste instantie in gebruik is gegeven voor tijdelijke bewoning en voor het organiseren van (wijk)bijeenkomsten. Afspraak staat dat in overleg met wijkraad en andere belanghebbenden een keuze wordt gemaakt voor een bouwprogramma op dit circa 4.000 m² grote terrein. De oorlog in Oekraïne maakt de datum waarop dit project wordt opgestart ongewis.

5. Herstructurering 59 PéGé-woningen wijk De Ooi (Flora23)

In 2023 is Stichting Woonservice IJsselland gestart met de 1e fase van de in totaal 59 te vervangen gedateerde PéGé-woningen in wijk De Ooi. Gelijktijdig met de bouw wordt de openbare ruimte aangepakt. Daarbij wordt optimaal gebruik gemaakt van de koppelkansen. De openbare ruimte rondom de woningen -waarvoor we als gemeente aan de lat staan- wordt zoveel mogelijk duurzaam klimaatadaptief ingericht. Ook de riolering, daterend uit de jaren '60, wordt (deels) vervangen, waarbij een apart riool voor de afvoer van regenwater wordt aangelegd. De stichting levert een financiële bijdrage in de aanpak van de openbare ruimte.

De te vervangen woningen bevinden zich aan de Betulastraat, Notenstraat (fase 1) en aan de Ribesstraat-Prunusstraat-Van Tuijplein. Sloop en nieuwbouw worden in twee fasen uitgevoerd, waarbij het streven is om in 2024 met de tweede en laatste fase te starten.

Van de 59 te slopen eengezinswoningen komen er 38 terug naast circa 46 zogenaamde nultredenwoningen (levensloopbestendige woningen en appartementen) geschikt voor 1- en 2-persoonshuishoudens. Met dit programma wordt ingespeeld op de toenemende behoefte aan woningen voor alleenstaanden en stellen (zonder kinderen).

6. Woningbouw in Beinum NoordWest

Met een ontwikkelaar (eigenaar van 5,5 hectare bouwland), gelegen achter Koldewey en

Wemmersweerd is een stedenbouwkundig plan uitgewerkt voor de bouw van 300 tot 320 woningen op circa 14 hectare landbouwgrond. Met de alhier in verschillende fasen te bouwen middel dure ééngesinswoningen en starterswoningen wordt invulling gegeven aan de ambitie om meer balans te krijgen in de woningvoorraad, daarbij doelend op de Toekomstvisie Doesburg 2040. Een voorzichtige inschatting is dat, wanneer woningbouw haalbaar blijkt, op z'n vroegst in 2025 kan worden gestart met de bouw van de eerste woningbouwfase. Afhankelijk van de vraag naar woningen kunnen dan mogelijk rond 2035 de laatste woningen worden opgeleverd.

Paragraaf H - Wet Open Overheid

Inleiding

Wet Open Overheid (Woo)

In de Wet Open Overheid is bepaald dat bestuursorganen zich moeten verantwoorden in de begroting en de jaarrekening hoe zij rekening houden met de met de bepalingen uit deze wet in beleid en uitvoering. De Woo is sinds 1 mei 2022 van kracht en is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo gaat uit van het recht op informatie van de inwoner dat de overheid actief openbaar maakt of op aanvraag kan verstrekken. Daarom moet de overheid, volgens de Woo, haar informatie zodanig op orde brengen, beheren en ontsluiten dat altijd en tijdig de juiste informatie kan worden gevonden of op aanvraag kan worden verstrekt. Er is een gefaseerde invoering van te publiceren documenttypen per informatiecategorie. De fasering moet nog officieel worden vastgesteld bij Koninklijk Besluit. Op welke platforms documenten worden gepubliceerd is nog onduidelijk.

Woo en Doesburg

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden om te zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar en eenvoudig te ontsluiten is. Hoofdonderdelen van de Woo zijn: passieve openbaarmaking (op verzoek), actieve openbaarmaking en het op orde brengen van de informatiehuishouding. De actieve openbaarmaking verplicht ons om in fases 11 informatiecategorieën openbaar te maken. Het is nog niet duidelijk welke informatiecategorie wanneer openbaar moet zijn. De Rijksoverheid maakt dit later bekend. We volgen deze landelijke fasering zoveel mogelijk.

Overigens maken wij al diverse zaken actief openbaar. Denk aan de raadsstukken, vastgestelde verordeningen, beleidsregels, organisatiegegevens en dergelijke. Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. We gaan hier uiteraard in mee, maar zijn ons bewust van de druk die dit op de ambtelijke organisatie kan leggen. Een belangrijke randvoorwaarde voor een goede invoering van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. De verbetering van de informatiehuishouding is bij ons niet nieuw, maar mede onder invloed van zaakgericht werken en digitalisering moeten nog stappen worden gezet, bijvoorbeeld rond het bewaren en toegankelijk maken van digitale informatie in een e-depot (digitale archiefbewaarplaats).